

Torsten Jeppsson, Shetland Pony fokker uit Zweden

Torsten en zijn vrouw Ulla zijn voor vele Nederlandse fokkers ondertussen bekende mensen geworden. In het uiterste zuiden van Zweden hebben ze, naast een groot akkerbouwbedrijf dat ze samen met hun dochter runnen, op hun boerderij Almnäs Gard een fokkerij van Shetland Pony's en een groot aantal andere dieren.

Jaren terug liepen er ook een heel koppeltje grote vossen in zijn weilanden, maar de laatste jaren heeft Jeppsson zich wat Shetlanders betreft toegelegd op het fokken van mini's in de kleur vos en grote maat zwarten. Daarmee is hij in binnen- en buitenland bijzonder succesvol. Hij is vele jaren voorzitter van het Zweedse stamboek geweest en heeft een heel groot internationaal netwerk van Shetland Pony fokkers. Al sinds 1969 is hij vrijwel zonder uitzondering jaarlijks naar onze hengstenkeuring gekomen. Hij heeft dan ook een goed beeld van onze Nederlandse fokkerij en de veranderingen die de loop der jaren daarin gebracht hebben.

In de eerste jaren waren veel van de Nederlandse Shetland Pony's zwaar van type met korte benen. "Jullie hebben dat in Nederland snel weten te veranderen. Dat kon ook in jullie systeem. Maar op een gegeven moment zijn jullie doorgeschoten. De pony's, en met name de grote vossen, werden te luxe. Nu zijn jullie op de goede weg in Nederland. Maar je moet wel oppassen dat het beenwerk niet te fijn wordt. Een pijpomvang van 16 cm is echt wel het minimale dat een hengst in de midden- of grote maat zou moeten hebben."

“In type zijn de Nederlandse Shetlanders bijna allemaal gelijk. Ze lijken allemaal erg veel op elkaar. Dat komt door de manier waarop jullie de keuringen houden. Ik weet niet of dat goed is, maar het valt me wel op. Ik vind het goed dat een stamboek de grote lijnen uitzet. Daarbinnen kunnen fokkers dan hun eigen keuzes maken. In Nederland maken velen dezelfde keuzes, jullie streven allemaal hetzelfde na. Een eigen visie op fokkerij ontwikkelen is voor veel mensen moeilijk. Dat kunnen fokkers vaak toch zelf niet. Het is, ook in Nederland, maar aan enkelen gegeven dat goed op te pakken.”

“Fokken is niet iets wat je zomaar kunt leren. Wat is nu een goede pony? Om dat te kunnen zien moet je een gevoel ontwikkelen. Sommige fokkers denken dat ze dat zo maar ergens in een paar jaar kunnen leren. Maar dat is niet zo. Het is een gevoel dat je in de loop van vele jaren moet ontwikkelen. Ik heb dat onder meer gedaan door heel veel met gerenommeerde fokkers te praten. In Nederland was dat Vaessen, in Engeland vooral mevrouw Cox van de Marshwood fokkerij. Ze leerden mij dat, als je vooruit wilt komen in de fokkerij, lijnteelt een goed middel is.”

“Wat mij in Nederland nu vooral aanspreekt, is de goede kwaliteit van de mini’s. Die zijn echt goed. Bij de groteren vallen me vaak de mooie voorhanden op. Maar hou het beenwerk in de gaten!”

Als ik hem vraag wat volgens hem de beste Shetland Pony is die hij ooit gezien heeft, dan hoeft Torsten Jeppsson niet lang na te denken: “Up-to-date of Shetlane. Die is zo compleet! Een geweldig type met beste benen en hele goede bewegingen.”

Is het keuren van hengsten in december en januari nog wel van deze tijd?, vraag ik hem. Hij antwoordt: “In Zweden hebben we twee keer per jaar een hengstenkeuring, in April en in September. Voor mij persoonlijk is September het beste moment. Dan zitten de hengsten nog niet in hun lange wintervacht. Dan zijn ze op hun mooist en kun je ze het beste beoordelen.”

Op de afgelopen hengstenkeuring is hem opgevallen dat niet alle hengsten zomaar een eerste premie kregen. Dat vindt hij een erg goede ontwikkeling. De jury moet laten zien dat er verschil in kwaliteit is. In het verleden werden vrijwel complete rubrieken met eerste premies bekroond, daarmee geef je dan als jury niets aan.

Dat onze hengsten op basis van hun nakomelingen beoordeeld worden en daarmee definitief kunnen worden vindt hij erg goed. In Zweden kan dat niet, de hengsten daar dekken veel te weinig merries. Wat hij wel goed vindt in de Zweedse manier van werken, en wat we in Nederland ook zouden kunnen gaan doen volgens hem, is het jureren met het vijf-punten-systeem. Dan geef je als jury meer aan. Je kunt hiermee laten zien dat er binnen een groep met eerste of tweede premiedieren nog verschil zit. Een pony met 43 punten is beter dan één met 42 punten. Je geeft dan ook aan op welk onderdeel, bijvoorbeeld rastype of draf, de ene beter scoort dan de ander.

Verder zegt Jeppsson nog dat we in Europa vooral goed moeten blijven samenwerken. Het is prima dat ieder land zijn eigen stamboek heeft, met zijn eigen dingen daarin. Maar internationaal overleg is van belang om met elkaar de grote lijnen en de kwaliteit van de

fokkerij hoog te houden. Ook komt het aspect dierenwelzijn nog kort aan de orde. Dat wordt volgens Jeppsson de komende jaren alleen maar belangrijker. Daar komt steeds meer aandacht voor. “Bij honden en enkele andere diersoorten zie je al dat bepaalde rassen niet meer gefokt mogen worden, bijvoorbeeld door problemen bij de geboorte. Ook voor onze Shetlanders geldt dat we zo dicht mogelijk bij de natuur moeten blijven. Onze dieren komen van de Shetland Eilanden, in die ruwe weersomstandigheden moeten ze kunnen leven. Dat mogen we nooit uit het oog verliezen.”